

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

Broj 16 | Prosinac, 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

1. AKTIVNOSTI U IV. KVARTALU 2015.

1.7.2.
Konferencije,
seminari, sastanci

1.7.1.
Projekti

1.7.
Međunarodna
suradnja i aktivnosti

1.6.
Suradnja na državnoj
i lokalnoj razini

1.5.
Unutarnja revizija
u sustavu EU fondova

1.1.
Regulativa
(propisi, upute,
smjernice, odluke)

1.4.2.
Kontinuirano stručno
usavršavanje ovlaštenih
unutarnjih revizora
u javnom sektoru

1.2.
Aktualnosti

1.3.
Izobrazba u
području razvoja
sustava unutarnjih
kontrola

1.4.
Izobrazba za unutarnje
revizore u javnom sektoru

1.4.1.
Izobrazba za zvanje
ovlaštenoga unutarnjeg
revizora za javni sektor

SADRŽAJ

2.
IZ PRAKSE ZA
PRAKSU

3.
JESTE
LI ZNALI?

4.
NAJAVLJUJEMO

5.
ZAVRŠNE
NAPOMENE

Autori:

Davor Kozina
Evellin Vitezić Petris
Ivan Kurjan
Jadranka Miri-Pasanec
Larisa Vukoja
Livio Gutvald
Ljerka Crnković
Mirna Jurčić
Mladenka Planinić
Nikolina Bibić
Vlado Radman
Željka Tufegdžić

Korektor:

Željka Tufegdžić

Grafičko oblikovanje:

STUDIO HRG d.o.o.
Antuna Bauera 38, 10 000 Zagreb

Ministarstvo financija

Uprava za financijsko upravljanje,
unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje
revizije i financijske kontrole
Veslačka 4
10 000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903
e-mail: shj@mfin.hr
<http://www.mfin.hr/hr/pifc>

Poštovani čitatelji,

U ovom broju Biltena objavljujemo informacije o tijeku izrade podzakonskih propisa koji se izrađuju temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Dajemo kratak uvid u sadržaj novih Smjernica za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora, donosimo podatke o suradnji na državnoj i lokalnoj razini, međunarodnoj suradnji te projektnim aktivnostima iz naše nadležnosti koje su realizirane u proteklom kvartalu.

I za kraj, donosimo novosti o regulativi koja vam može biti korisna informacija u radu.

Želimo vam puno uspjeha u 2016. godini.

NAČELNICA SEKTORA

Marela Knežević

Aktivnosti u IV. kvartalu 2015.

1.1. Regulatoriva (propisi, upute, smjernice, odluke)

Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Na temelju Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 78/15), ministar financija donio je Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (Narodne novine, br. 108/15) kojim je propisan program izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, uvjeti, obveze i odgovornosti vezane uz pohađanje izobrazbe, nositelj provedbe izobrazbe, uvjeti, obveze i odgovornosti za provedbu izobrazbe, uvjeti i način polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, praktična izobrazba, vođenje dokumentacije o provedbi izobrazbe te stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru.

Stupanjem na snagu gore navedenog Pravilnika dio kojeg je i novi Program izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor prestao je važiti Program stručne izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru od 31. svibnja 2010. (KLASA: 043-01/10-01/207,

URBROJ: 513-10/10-1) i Naputak o provođenju stručne izobrazbe i polaganju ispita za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru od 31. svibnja 2010. (KLASA: 043-01/10-01/208, URBROJ: 513-10/10-1) koji su bili donijeti temeljem Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 141/06).

Najvažnija promjena koju je donio novi Pravilnik u odnosu na gore spomenuti regulatorni okvir iz 2010. jeste da pravo pohađanja izobrazbe imaju samo osobe koje su raspoređene na poslove unutarnje revizije u javnom sektoru. Ovakvim pristupom smanjuju se troškovi izobrazbe i osiguravaju kapaciteti unutarnjih revizora u okviru stvarnih potreba institucije. Podsjećamo da je u proteklom razdoblju izobrazbu mogao pohađati bilo tko, što je za posljedicu imalo veće troškove izobrazbe, a motiv osoba koje su se prijavljivale na izobrazbu nije uvijek bilo bavljenje unutarnjom revizijom, već osobni razvoj. Vezano uz sadržaj izobrazbe, ista se kao i do sada sastoji od teoretskog i praktičnog dijela, pri čemu se teoretski dio sastoji od pet modula, dok se praktični dio sastoji od uspješnog obavljanja dvije revizije. Kroz Program su u sadržajnom smislu izmjene napravljene u svim modulima, a značajnije u modulima: Uvod u unutarnju reviziju i sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Revizorske vještine i tehnike.

Uz navedeno, Pravilnikom su uređeni ili definirani određeni elementi koji su u aktima koji su prestali važiti bili nedovoljno precizno objašnjeni ili za koje je praksa u organiziranju izobrazbe i provođenja ispita pokazala da ih je potrebno mijenjati (npr. redefinirani su kriteriji za odabir mentora te kriteriji za ocjenjivanje pismenog, usmenog ispita i praktičnog dijela izobrazbe, definirano je koliko puta polaznik može pristupiti polaganju usmenog ispita i praktičnom dijelu izobrazba, definiran je rok u kojemu je potrebno obaviti praktičnu izobrazbu, i dr.).

Bitno je naglasiti da se odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju na polaznike koji su započeli pohađati izobrazbu nakon njegova stupanja na snagu.

Polaznici koji su započeli pohađati izobrazbu prema Programu stručne izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru i Napatku o provođenju stručne izobrazbe i polaganju ispita za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru koje je ministar financija donio sukladno odredbama Zakona o sustavu financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru iz 2006., sukladno članku 48. stavku 2. novoga Zakona, započetu izobrazbu mogu završiti najkasnije do 25. siječnja 2017. ili gube pravo pohađanja izobrazbe.

1.2. Aktualnosti

Nacrti podzakonskih propisa čija je izrada u tijeku temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

U proteklom razdoblju, temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 78/15) izrađeni su nacrti sljedećih akata:

- ♦ Nacrt prijedloga Kodeksa strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru. Javna rasprava oko nacrta prijedloga Kodeksa završila je 30. studenoga 2015.

- ♦ Nacrt prijedloga Pravilnika o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije. Nacrt prijedloga Pravilnika je objavljen za javnu raspravu koja traje do 7. siječnja 2016.
- ♦ Nacrt prijedloga Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
- ♦ Nacrt prijedloga Pravilnika je objavljen za javnu raspravu koja traje do 22. siječnja 2016.
- ♦ Nacrt prijedloga Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
- ♦ Nacrt prijedloga Pravilnika biti će objavljen za javnu raspravu od 7. siječnja 2016.

Temeljem Pravilnika o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (Narodne novine, br. 108/15) izrađen je:

- ♦ Nacrt prijedloga Napatka o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Javna rasprava oko nacrta prijedloga Napatka trajala je do 23. prosinca 2015.

Napominjemo da se komentari na nacрте prijedloga akata koji se objavljuju za javnu raspravu dostavljaju isključivo putem Središnjeg državnog portala, odnosno e-Savjetovanja. Za sudjelovanje u raspravama, potrebno je registrirati se u aplikaciju e-Savjetovanja.

Kako smo vas već i informirali, Ministarstvo financija sve akte koji su predmet javne rasprave objavljuje isključivo na jednom mjestu na internetskoj stranici Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/savjetovanje-s-javnoscu> te se nacрти akata neće objavljevati na stranici Središnje harmonizacijske jedinice.

Obavljene povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2015.

Temeljem Godišnjeg plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2015¹. planirano je obavljanje provjera kvalitete kod 34 korisnika proračuna. Od planirane 34 provjere kvalitete obavljeno je njih 30 (kod dva korisnika proračuna u toku godine su jedinice za unutarnju reviziju postale neaktivne, a kod dva korisnika proračuna je obavljanje provjere kvalitete, iz opravdanih razloga temeljem zahtjeva korisnika, odgođeno za sljedeću godinu).

Tijekom 2015. u većoj mjeri su bili zahvaćeni korisnici proračuna s lokalne razine (njih 24), u odnosu na korisnike proračuna državne razine (6 korisnika proračuna.)

Cilj obavljanja provjera kvalitete bio je utvrditi stanje sustava unutarnje revizije i razinu usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije sa Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 141/06)

¹ Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2015. (KLASA: 043-01/15-01/73, URBROJ: 513-08-03-15-1 od 23. veljače 2015.)

i drugim propisima koji uređuju unutarnju reviziju u Republici Hrvatskoj te s metodologijom rada koju izrađuje Središnja harmonizacijska jedinica.

Iako je 25. srpnja 2015. stupio na snagu novi Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, provjera usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije vršila se u odnosu na Zakon iz 2006., budući da se provjera kvalitete odnosila na aktivnosti unutarnje revizije u razdoblju kada je u primjeni bio naveden Zakon iz 2006.

Analiza do sada izdanih konačnih izvješća o obavljenim provjerama kvalitete ukazala je na područja u kojima je utvrđena jedna od razina neusklađenosti, odnosno na područja u kojima se očekuje unaprjeđenje aktivnosti unutarnje revizije, a to su sljedeća područja:

- ♦ strateško i godišnje planiranje unutarnje revizije
- ♦ obavljanje pojedinačne unutarnje revizije
- ♦ program osiguranja kvalitete i unaprjeđenja.

Kroz obavljanje provjera kvalitete prikupljene su informacije za daljnji razvoj metodologije rada unutarnje revizije. Također, kroz obavljene provjere kvalitete čelnici korisnika proračuna i voditelji jedinica za unutarnju reviziju dobili su potvrdu o razini usklađenosti unutarnje revizije sa Zakonom i drugim propisima te metodologijom rada.

Novo Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora

S ciljem unaprjeđenja procesa upravljanja rizicima izrađene su nove Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora, koje će biti objavljene u siječnju 2016.

Proces upravljanja rizicima nije promijenjen i dalje se sastoji od utvrđivanja, procjene, postupanja i praćenja rizika, ali su pojedine komponente doživjele određene izmjene. Tako je npr. podjela rizika sveobuhvatnija te uključuje podjelu rizika obzirom na nadležnost (unutarnji, vanjski), područje poslovanja (financije, ljudski resursi, informacijski sustavi) ili vrstu posljedica (reputacija, financije, pravni učinci, okoliš...).

U Smjernicama su navedeni do sada uočeni nedostaci kod definiranja rizika, a u svrhu boljeg razumijevanja i ispravnog definiranja rizika za ubuduće. Primjerice:

- često nisu navedene štetne posljedice odnosno nije razvidan utjecaj ostvarenja rizika na cilj
- rizici često nisu navedeni kao mogući događaj, veće se navode kao negativna stanja
- rizici se navode kao nedostatak kontrolne mjere (npr. zbog nedostatka kriterija...)
- rizici se navode kao negacija poslovnih aktivnosti (npr. neprovođenje aktivnosti XY...)
- rizici se navode kao negacija cilja procesa (npr. nezakonito, nepravodobno...)
- rizici se uglavnom povezuju sa organizacijskim pretpostavkama (službenici, procedure...).

Također je naglašeno da se rizici moraju ažurirati/redefinirati kod promjena povezanih sa:

- djelokrugom rada
- rebalansom financijskog plana
- izmijenjenim zakonodavnim okvirom
- tehnološkim promjenama.

Istaknuta je potreba da se rizici trebaju povezivati s pokazateljima rezultata (odnosno izostankom rezultata) te da se moraju razmatrati pokazatelji rizika kao npr: pad broja korisnika usluga, pad prihoda, kretanje troškova zaduživanja, učestalost promjene zakonodavstva, broj sporova i izgubljenih tužbi, učestalost izostanka djelatnika zbog bolovanja, česta fluktuacija zaposlenih i sl.

Obzirom da je praksa pokazala da registri rizika nisu ažurni te da postoje sumnje na kojoj razini se ustrojavaju u novim Smjernicama su predviđene dvije mogućnosti ustrojavanja registra rizika. Registar rizika se može uspostaviti na razini uprava/ upravnih odjela koji su zaduženi za ostvarenje ciljeva i rezultata programa sadržanih u proračunu, odnosno financijskom planu i/ili se može, posebno kod složenijih organizacijskih ustroja (primjerice, ministarstava) uspostaviti i na jednoj razini niže (npr. sektora).

Nadalje, obrazac registra rizika je proširen na način da sadrži jasnu poveznicu s ciljem, programom u proračunu, područjem rizika, odabirom i obrazloženjem načina upravljanja pojedinim rizikom, te statusom provedbe mjera za umanjene rizika.

Kod evidentiranja rizika također treba napomenuti da registar rizika predstavlja samo bazu podataka o uočenim rizicima iz raznih izvora (planskih dokumenata, procesa, projekata...) te bi na odgovarajući način morao biti usklađen s ostalim dokumentima gdje se također evidentiraju rizici kao što je npr. strateški plan institucije.

Kod izvještavanja čelnika o rizicima uočen je manjak kreativnosti koordinatora za rizike te se nerijetko događa da se tablice sa desetinama rizika dostave čelniku na čitanje umjesto da se rizici kategoriziraju prema određenim područjima te da se ukratko ukaže kojim zbirnim rizicima je institucija najviše izložena odnosno koje su mjere pokrenute za umanjene tih rizika.

Odgovornosti rukovoditelja, koordinatora za rizike te zaposlenika također su proširene i detaljnije opisane. Temeljem iskustava iz prakse izrađeni su primjeri rizika horizontalnih funkcija (ljudski resursi, proračun i financije, strateško planiranje, informacijski sustavi, javna nabava...). U dodatku Smjernicama ukazano je na specifičnosti poslovanja i upravljanja rizicima državnih tijela razine razdjela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te trgovačkih društava u javnom vlasništvu.

Sve navedeno trebalo bi pomoći da po uzoru na razvijene zemlje upravljanje rizicima postane dio svakodnevnog upravljanja i odlučivanja koje provodi rukovodstvo, a ne administrativna vježba koja se najčešće dodjeljuje koordinadorima za rizike kako bi se udovoljilo odredbama Zakona.

1.3. Izobrazba u području razvoja sustava unutarnjih kontrola

U organizaciji Državne škole za javnu upravu, na zahtjev Hrvatskih cesta d.o.o. održan je 29. listopada 2015. izborni modul Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna (23 polaznika), a na zahtjev Fonda za naknadu oduzete imovine održana je 17. prosinca 2015. radionica Upravljačka odgovornost (15 polaznika).

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.4.1. Izobrazba za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Održani ispiti

Središnja harmonizacijska jedinica je sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (Narodne novine, 108/15) u sklopu Programa izobrazbe za stjecanje

zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor organizirala i provela usmeni ispit za kandidate koji su završili teoretski i praktični dio izobrazbe:

- 30. listopada 2015. (7 kandidata)
- 18. prosinca 2015. (6 kandidata)
- 21. prosinca 2015. (3 kandidata)

Novi ciklus izobrazbe

Datum početka prijave za 28. ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor biti će objavljen u ožujku 2016. na:

<http://www.mfin.hr/hr/shj-novosti-1-2>

1.4.2. Kontinuirano stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru

Izborni moduli i radionice

U svrhu kontinuiranog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru u razdoblju od rujna do prosinca 2015. održani su sljedeći izborni moduli/radionice:

Rb.	Naziv	Termin održavanja	Br. sudionika
1.	UPRAVLJANJE JEDINICOM ZA UNUTARNJU REVIZIJU	6. listopada 2015.	19
2.	UNUTARNJA REVIZIJA INFORMACIJSKIH SUSTAVA	5. - 6. studenoga 2015.	14
	Ukupno:	2 termina	33

Sastanci

U izvještajnom razdoblju održani su i sljedeći sastanci:

Rb.	Naziv	Termin održavanja	Br. sudionika
1.	STATISTIČKE METODE ZA REVIZORE	1. listopada 2015.	44
2.	FINACIJSKA REVIZIJA	20. studenoga 2015.	64
3.	SAVJETODAVNA ULOGA UNUTARNJE REVIZIJE I SPECIFIČNOSTI UNUTARNJE REVIZIJE U TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	27. studenoga 2015.	39
	Ukupno:	3 termina	147

Materijali sa održanih sastanaka dostupni su na:

<http://www.mfin.hr/hr/kontinuirana-izobrazba>

Izvešće o kontinuiranom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora za javni sektor

Obzirom da je donošenje novoga Naputka o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora za javni sektor u tijeku, ističemo da do donošenja navedenog Naputka nije potrebno dostavljati Izvešće o kontinuiranom stručnom usavršavanju (obrazac IKSU) za 2015.

Temeljem Naputka o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor izvješće o stalnom stručnom usavršavanju za 2015. dostavljat će se na novom obrascu koji će biti dostupan na:

<http://www.mfin.hr/hr/kontinuirana-izobrazba>

Podsjećamo da su izvješće o stalnom stručnom usavršavanju obvezni dostaviti samo aktivni ovlašteni unutarnji revizori.

Unutarnji revizori koji su uvjete za dodjelu stručnog ovlaštenja za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru stekli u 2015. godini prilikom izvještavanja o stalnom stručnom usavršavanju uzet će u obzir samo razdoblje i aktivnosti nakon položenog usmenog ispita.

Katalog izobrazbe za 2016.

Katalog izobrazbe za 2016. biti će objavljen sredinom siječnja 2016. na:

<http://www.mfin.hr/hr/pifc>

Prijave za pohađanje modula/radionica kao i u proteklom razdoblju vršit će se isključivo po pozivu Središnje harmonizacijske jedinice.

1.5. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

Vezano uz područje upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz EU fondova, jedinice za unutarnju reviziju korisnika proračuna obvezne su u svojim godišnjim planovima za 2016. godinu planirati obavljanje najmanje jedne revizije iz područja EU fondova sukladno vlastitoj procjeni rizika.

1.6. Suradnja na državnoj i lokalnoj razini

Suradnja s Državnim uredom za reviziju

U prosincu je održan redoviti tromjesečni sastanak između Državnog ureda za reviziju i Središnje harmonizacijske jedinice. Među ostalim, tema sastanka bila je revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koju je obavio Državni ured za reviziju.

Revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obavljena je u gradu Zagrebu i 20 županija. Ciljevi revizije odnosili su se na: ocjenu uspostave prikladnih politika, procedura i kontrola kako bi društva spriječila prijevare, ocjenu

poduzimanja potrebnih aktivnosti kako bi povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevара, ocjenu djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevара i ocjenu postupaka koje su društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevара.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno poslovanje za 2014. godinu. Ovisno o ocjeni rizika, za pojedina područja revizije su obuhvaćena i ranija razdoblja. Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju je ocijenio da je od 106 trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, 7 društava poduzimalo potrebne aktivnosti kako bi spriječilo i otkrilo prijevара, 84 društva su poduzimala aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара, pri čemu su potrebna određena poboljšanja, a 15 društava nije poduzimalo potrebne aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара te su potrebna značajna poboljšanja.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koji su utjecali na ocjenu učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара, odnose se na: politike i postupke za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара.

Uz to, zasebno su vrednovane druge nepravilnosti utvrđene izravnim dokaznim postupcima. Odnose se na: nepravilnosti u području blagajničkog poslovanja, obračuna plaća i naknada, javne nabave, korištenja vozila, mobilnih telefona, zapošljavanja i promicanja, zaduživanja te objavljivanja podataka i informacija na mrežnim stranicama.

U reviziji je sudjelovao 61 državni revizor iz Središnjeg te Područnih ureda. Ukupno je dano 311 preporuka koje su najčešće jednake za više trgovačkih društava.

1.7. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Suradnja u okviru PEM PAL-a

U listopadu 2015. su u Erevanu, Armenija, održane dvije radionice PEM PAL-a Zajednice praksi unutarnje revizije: radionica o suradnji unutarnje revizije s vanjskom revizijom i financijskom inspekcijom te radionica o kontroli kvalitete rada unutarnje revizije, na kojima su sudjelovale 22 zemlje.

Na radionici o suradnji unutarnje revizije s vanjskom revizijom i financijskom inspekcijom iznijeta su iskustva Francuske, Bugarske i Nizozemske te je razmatrana najbolja praksa na tom području. Predstavnica Bugarske održala je prezentaciju o koordinaciji rada Revizorskog tijela i unutarnje revizije u Bugarskoj te je dala primjer ugovora o suradnji, na temelju kojeg dvije institucije razmjenjuju revizijske planove, održavaju zajedničke edukacije te koriste jedinstvene kontrolne liste prilikom revizije sredstava Europske unije.

Na radionici se raspravljalo o dokumentu pod nazivom Concept note, koji je do sada izrađen u okviru rada ove radne grupe i u kojem su načelno objašnjene funkcije i razlike između unutarnje revizije, vanjske revizije i financijske inspekcije

te njihovi mogući oblici suradnje. Dane su brojne primjedbe na strukturu i sadržaj dokumenta, koje je potrebno uvažiti i ugraditi u finalnu verziju dokumenta. Osim toga se raspravljalo i o sadržaju nacrtu obrasca ugovora o suradnji između tri institucije, koji je izrađen na temelju primjera postojećih ugovora u suradnji u šest zemalja. Dosadašnji ugovori se u većini zemalja zaključuju između unutarnje i vanjske revizije, a u pojedinim slučajevima između financijske inspekcije i vanjske revizije. Svrha takvog ugovora je jasna podjela uloga i djelokruga rada između institucija, razmjena informacija, godišnjih planova rada, smanjenje preklapanja rada između pojedinih funkcija, optimalno korištenje revizorskih resursa u pojedinoj zemlji, bolje razumijevanje sustava unutarnjih kontrola od strane rukovodstva, jačanje kapacitete koji će promovirati upravljanje i odgovornost rukovodstva te zajedničke edukacije. Sudionici su dali svoje komentare na do sada pripremljeni dokument, o kojima će se raspravljati na sljedećem sastanku.

Radna grupa za kontrolu kvalitete rada unutarnje revizije održala je svoj zadnji sastanak, na kojem se raspravljalo o sustavu bodovanja - konačnoj ocjeni provjeri kvalitete rada unutarnje revizije od strane Središnje harmonizacijske jedinice. Na temelju komentara sudionika konzultant koji pomaže radnoj grupi u izradi dokumenata za provjeru kvalitete će izraditi model konačne ocjene. Nakon toga će Zajednica prakse za unutarnju reviziju izdati Vodič za osiguranje kvalitete rada unutarnje revizije.

Sudionici radne skupine su naglasili važnost pripremljenog dokumenta, zemlje koje još nisu uspostavile Program kvalitete i unaprjeđenja unutarnje revizije će navedeni dokument pripremiti na temelju predložka Zajednice praksi unutarnje revizije, a zemlje koje imaju uspostavljen navedeni program, koristiti će dokument razvijen u okviru PEM PAL-a za unaprjeđenje svoje metodologije.

Program bilateralne suradnje između Ministarstva financija Republike Hrvatske i Ministarstava financija Nizozemske

U listopadu 2015. nastavljena je bilateralna suradnja s nizozemskim stručnjacima u području ažuriranja Priručnika za unutarnje revizore te je održana treća misija tijekom koje su nizozemski stručnjaci, g. Erik Sehrijner i g. Harry Jansen pružili pomoć u izradi Priručnika u dijelu koji se odnosi na vrste revizija.

1.7.1. Projekti

Projekt „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“

Europska komisija odobrila je projekt Središnje harmonizacijske jedinice pod nazivom „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“ koji će se financirati iz programa Transition Facility. Ovim twinning projektom u vrijednosti 550.000,00 EUR, Središnja harmonizacijska jedinica želi doprinijeti daljnjem razvoju sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru kroz poboljšanje i unapređivanje metodologije rada s naglaskom na praktičnu primjenu u javnom sektoru promoviranjem dobre prakse i razmjenom iskustava. Predviđeno trajanje projekta je 12 mjeseci, a sam početak provedbe se očekuje krajem III. kvartala 2016.

1.7.2. Konferencije, seminari, sastanci

Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru „Mjerljiv doprinos unutarnje revizije u razvoju sustava unutarnjih kontrola“

Središnja harmonizacijska jedinica tradicionalno je organizirala Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru. Jedanaesti po redu seminar održan je pod nazivom „Mjerljiv doprinos unutarnje revizije u razvoju sustava unutarnjih kontrola“. Istom je prisustvovalo 219 sudionika.

Ove godine su stručnjaci iz javnog i privatnog sektora prenijeli iskustva i istaknuli koji doprinos funkcija unutarnje revizije ostvaruje svojim djelovanjem u instituciji te moguće pokazatelje uspješnosti kroz koje se doprinos može mjeriti.

U uvodnom dijelu je predstavljen novi Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te su istaknute novosti koje je isti donesao kako u dijelu sustava unutarnjih kontrola tako i u dijelu unutarnje revizije. Nastavno na Zakon, predstavljene se novosti vezane uz Uredbu o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaje o primjeni fiskalnih pravila, odnosno uz Upitnik o fiskalnoj odgovornosti. Istaknut je način provjere sadržaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, kao i najčešće slabosti i nepravilnosti u sustavu financijskog upravljanja i kontrola. Unutarnja revizorica Grada Čakovca je prezentirala način i rezultate obavljene revizije financijskog poslovanja korisnika proračuna, kao i doprinos koji je ostvaren provedbom iste. Svoja iskustva o načinu obavljanja revizija prezentirali su i stručnjaci u području revizije iz trgovačkog društva te vanjske revizije. Ispred Državnog ureda za reviziju prikazana je metodologija obavljanja revizije učinkovitosti te kroz godine ostvareni rezultati obavljenih revizija učinkovitosti, dok je predstavnica Ekonomskog fakulteta u Zagrebu

predstavila moguće mjere na koji način se može pratiti učinkovitost rada unutarnje revizije.

U svečanom dijelu seminara 26 unutarnjih revizora primilo je stručno ovlaštenje za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru.

Konferencija o sustavu unutarnjih kontrola zemalja članica EU

U Parizu je 26. i 27. studenoga 2015. održana 3. konferencija o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru koju su zajednički organizirale Opća uprava za proračun Europske komisije i Ministarstvo gospodarstva i financija Republike Francuske. Konferenciji su prisustvovali predstavnici svih zemalja članica EU te predstavnici zemalja kandidatkinja.

Na konferenciji su raspravljene sljedeće teme:

- 1) Načela sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru
- 2) Optimalno kontrolno okruženje
- 3) Središnja harmonizacijska funkcija.

Vezano uz Načela sustava unutarnjih kontrola u zemljama članicama EU, na temelju 17 načela definiranih u okviru COSO, objavljenom 2013., i ciljeva javnog

sektora napravljen je pregled 8 ključnih načela unutarnjih kontrola u javnom sektoru:

- dobro upravljanje u javnom interesu
- sustav unutarnjih kontrola je usmjeren na učinkovitost i djelotvornost
- sustav se temelji na COSO i INTOSAI
- upravljačka odgovornost je temelj sustava unutarnjih kontrola
- sustav unutarnjih kontrola je organiziran prema „tri linije obrane“
- sustav unutarnjih kontrola zahtijeva neovisnu funkciju unutarnje revizije
- sustav unutarnjih kontrola je koordiniran na odgovarajućoj razini
- sustav unutarnjih kontrola se stalno mijenja.

Vežano uz temu optimalnog kontrolnog okruženja pojašnjeni su svi njegovi elementi uz koje su dani primjeri konkretnih alata i instrumenata. Naglašeno je da kontrolno okruženje uključuje formalnu strukturu i „meke“ aspekte ponašanja te je potrebna međusobna interakcija između ljudskog aspekta ponašanja i funkcioniranja organizacije.

Također je istaknuto da je pojedine elemente teško mjeriti pa su dani primjeri mjerenja različitih aspekata kontrolnog okruženja kao što su:

- definiranje temeljnih zahtjeva za unutarnje kontrolno okruženje
- istraživanja zadovoljstva zaposlenika
- nagrade za obavljeni posao?
- administrativni pregledi
- izlazni intervjui
- mehanizmi za zaštitu „zviždača“

- metoda uravnoteženih ciljeva (BSC metoda)
- upitnici za samoprocjenu namijenjeni rukovoditeljima
- utvrđivanje pokazatelja, primjerice, trend povećanja broj žalbi, fluktuacije ljudi, incidentnih situacija u vezi prijevara ili etičkih kršenja

Naglašena je važnost definiranja etičkog kodeksa i pravila ponašanja uz napomenu da je potrebno od svakog rukovoditelja zahtijevati potpisivanje posebne Izjave kojom se obvezuje poštivati odredbe etičkog kodeksa.

U okviru teme Središnje harmonizacijske funkcije istaknut je različit način harmonizacije unutarnjih kontrola u „starim“ i „novim“ zemljama članicama. Dok su u novim zemljama na temelju mjerila definiranih u okviru predpristupnih pregovora ustrojene jedinice koje su nadležne za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru, kod „starih“ zemalja takva koordinacija raspršena je na različite institucije bez posebnih organizacijskih jedinica.

Raspravljalo se o zadaćama središnje harmonizacijske funkcije te je osim poslova navedenih u materijalima istaknuto još nekoliko primjera, kao što su koordinacija obavljanja revizija horizontalnih procesa, promoviranje unutarnje revizije kao profesije i sl.

Osim rasprave o navedenim temama, na konferenciji je prezentiran praktičan primjer sustava mapiranja, a predstavnici Brazila, kao gosti konferencije, predstavili su način na koji se sustav unutarnjih kontrola razvija i primjenjuje u brazilskom javnom sektoru.

Predstavnik Ujedinjenog kraljevstva, ujedno i unutarnji revizor, prezentirao je sustav mapiranja koji uključuje poslovne ciljeve i rizike te kontrole koje se očekuju unutar svake od tri linije obrane (koristi se naziv tri linije osiguranja), a koji može pomoći unutarnjim revizorima u usmjeravanju na ključne rizike institucije.

Svi materijali i prezentacije s Konferencije objavljeni su na stranici Europske komisije http://ec.europa.eu/budget/pic/index_en.cfm

2.

Iz prakse za praksu

Autor teksta: Vlado Radman, koordinator, Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija

Upravljanje rizikom sa stanovišta unutarnje revizije

Globalna ekonomska i financijska kriza potaknula je promjene u postojećim sustavima korporativnog upravljanja, jer neadekvatan sustav procjene rizika je jedan od glavnih uzroka propasti / financijskih problema velikog broja

financijskih institucija i poduzeća, ali i država / (npr.: Grčka, Španjolska) i iz tog razloga je potrebno osigurati adekvatno i učinkovito upravljanje rizicima. Upravljanje poslovnim rizicima važan je element korporativnog upravljanja, jer u velikoj mjeri određuje opstanak i uspjeh institucija u nesigurnom globalnom okruženju. Zadaće javnog sektora ili cilj poslovanja javnog sektora je punjenje proračuna, zakonito, racionalno i rentabilno trošenje proračuna te društveno odgovorno poslovanje.

Za učinkovito ostvarenje cilja poslovanja potrebno je osigurati strukturirani proces koji povezuje poslovnu strategiju, planiranje, upravljanje, investicijske i financijske odluke, ljude, tehnologiju i znanje s ciljem vrednovanja i upravljanja rizicima kojima je institucija izložena pri ostvarivanju svog temeljnog cilja.

Upravljanje rizikom štiti organizaciju i dodaje vrijednost njoj i nositeljima interesa u njezino poslovanje podržavajući ciljeve organizacije na način da:

- stvara okosnicu koja omogućuje organizaciji da se aktivnosti ubuduće odvijaju dosljedno i kontrolirano
- poboljšava proces donošenja odluka, planiranja i određivanja prioriteta kroz sveobuhvatno i strukturirano razumijevanje poslovne aktivnosti, volatilnosti (promjene) i prilika / prijetnji projektu

- doprinosi efikasnijem korištenju/raspodijeli kapitala i sredstava unutar organizacije
- smanjuje volatilnost u manje bitnim područjima poslovanja
- štiti i uvećava imovinu i imidž institucije
- razvija i pruža podršku ljudima i bazi znanja organizacije
- optimizira operativnu učinkovitost.

Prije razmatranja teme potrebno je ukazati na slijedeće temelje uspostave unutarnjih kontrola u javnom sektoru:

- a) definicija PIFC-a Europske komisije je: „Državni sustavi unutarnje kontrole kojima je cilj zaštititi financijske interese države u cjelini.“
- b) opći cilj PIFC-a je postavka zakonodavnog okvira za organizaciju javne uprave sektora za ostvarenje financijskih ciljeva, ublažiti financijske rizike i nositi se u poslovanju s financijskim unutarnjim i vanjskim okruženjem.
- c) Tri aspekta PIFC-a:
 1. korporativni - ostvarenje ukupnog financijskog uspjeha; zaštita i najbolja uporaba sredstava
 2. kontrole - (često centralizirane) u vezi sa specifičnim financijskim sustavima npr. računovodstvo, plaćanja, prihodi, rashodi, javna nabava, korištenje EU fondova i njihovo korištenje kao kontrolnih mehanizama npr. u pripremi proračuna
 3. financijske kontrole - (često decentralizirane) unutar operativnih sustava programa, projekata, aktivnosti.
- d) Načela PIFC-a:
 1. menadžerska odgovornost
 2. podjela dužnosti
 3. neovisna unutarnja revizija

U naprijed navedenim temeljima PIFC-a naznačene su riječi: cilj, kontrola, odgovornost zaštita i ostvarenje.

Odgovor na uspješno ostvarenje naznačenih riječi daje model integralnog upravljanja rizicima (ili ERM-COSO).

U tom kontekstu svrha je ovog razmatranja je: dodatno naglasiti ulogu unutarnje revizije u implementaciji i provedbi integriranog upravljanja rizicima.

Općenito o rizicima:

- ♦ neosporno je da postoje
- ♦ da imaju negativan učinak na ostvarivanje ciljeva
- ♦ da su trenutačno i naglašeno ubuduće prijeteci
- ♦ potreba za upravljanjem rizicima

Kontrola rizika ima pet ključnih koraka:

- ♦ definiranje cilja
- ♦ procjena rizika
- ♦ unutarnje kontrole
- ♦ rezultat
- ♦ učinak

Upravljanje rizikom je utvrđeno kao temelj, polazište i obveza rada unutarnje revizije, a utemeljeno je:

- a) Međunarodnim standardom – 2120 (MOPD)
- b) standardima upravljanja rizikom

Zadnji model koji se primjenjuje kod upravljanja rizikom je ERM-COSO/integralno upravljanje rizicima.

Ključna načela na kojima se temelji učinkovito i integrirano interno upravljanje, a vrijede za sve sektore:

- potpun i unakrsno funkcionalan pristup procjeni rizika
- jedinstveni okvir sustava unutarnje kontrole popraćen integriranim pristupom za evaluaciju i upravljanje istog
- odgovarajući mehanizmi koji jamče globalnu 'pouzdanost' sustava internog upravljanja potrebnog za osiguravanje stalne usklađenosti tih sustava i poslovnih/upravljačkih ciljeva
- unutarnja revizija za organizaciju znači dodanu vrijednost pod uvjetom da je neovisnost te funkcije zajamčena, pravilno se koristi osobito na upravljačkoj razini i njene ovlasti predviđaju gore navedenu funkciju globalne pouzdanosti.

Upravljanje rizikom je centralni dio strateškog menadžmenta svake organizacije. To je proces kojim organizacije metodički vode računa o rizicima povezanim s njihovim aktivnostima s ciljem postizanja kontinuiranog probitka kako unutar svake pojedine aktivnosti tako i u cjelokupnom portfelju aktivnosti.

Središte dobrog upravljanja rizikom je identificiranje tih rizika i postupanje s njima. Cilj strateškog upravljanja rizicima nije potpuna eliminacija rizika već

pronalaženje ravnoteže između izloženosti poslovnim rizicima radi ostvarenja poslovnih prilika. Propuštanje strateških prilika može nanijeti više štete kroz gubitak (potencijalne) vrijednosti od negativne promjene financijskih ili drugih nepovoljnih događaja. Adekvatnom procjenom rizika donosi se odluka kojim rizicima institucija treba biti izložena i u kojoj mjeri da bi ostvarila svoje poslovne ciljeve. Njegov je cilj dodati maksimalnu održivu vrijednost svim aktivnostima organizacije.

Dobar proces upravljanja rizikom sastoji se u prikupljanju i organizaciji informacija potrebnih za razumijevanje potencijalnih pozitivnih i negativnih aspekata svih onih čimbenika koji mogu utjecati na organizaciju. Takav proces povećava vjerojatnost uspjeha i smanjuje kako vjerojatnost neuspjeha, tako i neizvjesnost oko postizanja sveukupnih ciljeva organizacije.

Upravljanje rizikom trebao bi biti kontinuirani razvojni proces koji se proteže kroz strategiju organizacije i implementaciju te strategije. Trebao bi metodički zahvaćati sve rizike koji okružuju prošle, sadašnje, a posebice buduće aktivnosti organizacije.

Definirana su tri važna načela za procjenu rizika:

1. osigurati da postoji jasno strukturiran proces u kojem se vjerojatnost i učinak razmatraju za svaku rizik
2. zabilježiti procjenu rizika na način koji olakšava praćenje i identifikaciju prioriteta rizika
3. biti na čisto i jasno definirati razliku između inherentnog i preostalog rizika.

Procjena rizika se mora obaviti ocjenjivanjem za parametar vjerojatnosti ostvarenja rizika i parametar učinka ukoliko se rizik ostvari. Kategorizacija se definira procjenom visoki / srednji / niski u odnosu na područje svakog rizika i za prikaz kategorizacije mora se koristiti barem minimalna razina kategorizacije prikazana matricom „3 x 3“. Za složenije detaljnije analize skala matrice može biti „5x5“ ili „10x10“.

Matrica je model ili oblik primjenjiv na sve vrste rizika!

Unutarnja revizija procjenu rizika obavlja uz suradnju menadžmenta institucije prilikom izrade strateških i godišnjih planova, dok za pojedinačne revizije procjenu obavlja unutarnja revizija. Procjena rizika se obavlja za proces koji je predmetom unutarnje revizije s aspekta korporativnog upravljanja pri čemu je glavni dio korporativnog upravljanja – upravljanje s rizikom.

Stoga unutarnja revizija ima obvezu procijeniti sustav upravljanja rizicima i to:

1. utvrditi da li je uspostavljen sustav upravljanja, a ako je uspostavljen sustav upravljanja rizicima procijeniti:
 - ♦ adekvatnost politika upravljanja s rizicima
 - ♦ identificirane - inherentne rizike (sustav identificiranja rizika)

- ♦ model upravljanja i procjene rizika
- ♦ nadzor sustava upravljanja rizicima
- ♦ kvalitetu uspostavljenog izvještavanja o učinkovitosti sustava upravljanja rizikom
- ♦ razinu osposobljenosti menadžmenta za upravljanje rizikom.

2. utvrditi rezidualne rizike i mogući novi inherentni rizik.

**Autor teksta: Ivan Kurjan, koordinator, Središnja harmonizacijska jedinica
Ministarstva financija**

Revizija IT (nizozemski model)

U nastavku se u kratkim crtama navode ključne informacije vezane uz nizozemsko model revizije IT.

Organizacija

Nizozemski središnji državni revizorski servis (služba) osnovana je 1. svibnja 2012. kombiniranjem / spajanjem revizorskog osoblja ministarstava. Ustrojstveno je,

neovisno, pozicionirano u Ministarstvu financija. Unutarnje revizije obavlja za sva ministarstva. Od ukupno oko 600 zaposlenih unutarnjih revizora njih oko 100 su IT revizori. IT revizori obavljaju samo revizije IT. Oostale vrste revizija obavljaju preostali unutarnji revizori središnje državne revizorske službe.

Definicija revizije IT

Revizija IT – je neovisna i nepristrana procjena pouzdanosti, sigurnosti (uključujući privatnost), djelotvornosti (točnost i ažurnost podataka i informacija) i učinkovitosti automatiziranih informacijskih sustava, organizacije odjela, tehničke i organizacijske infrastrukture za automatsku obradu podataka kako bi osigurala dodatna sigurnost jednog ili više aspekata kvalitete predmeta informacijskih usluga.

Objekti revizije IT

Objekti revizije IT su proces, procedure, sustav, projekt, IT-upravljanje, politika i planovi.

Standardi koji se koriste u reviziji IT

U reviziji IT koriste se sljedeći standardi; ISO 27001 (informacijske sigurnosti), COBIT (daje norme / standarde dobrog IT upravljanja na temelju najbolje prakse), PRINCE2 (upravljanje projektima), ITIL (IT management usluga), ASL (knjižnica aplikacijskih servisa), BiSL (knjižnica ooslovnih informacijskih servisa), najbolja praksa softver usluga itd.

Povezanost revizijskog cilja je povezana sa standardom / referencom.

Okruženje IT

Okruženje IT su; infrastruktura (baze podataka, firewall itd); aplikacije (SAP, Windows projekt softver itd.), upravljanje, zadaci); postupci (financije, ECTS nabave); organizacija.

Većina IT rizika nalazi se u području infrastrukture i aplikacija.

Zašto je potrebno revidirati IT kontrole?

- danas mnoge institucije u velikoj mjeri ovise o IT tehnologiji
- zahtijeva se nezavisno mišljenje o IT kontrolama
- od unutarnjih revizora se očekuje da ocjene i daju stručno mišljenje o IT kontrolama
- IT kontrole utječu na pouzdanost elektroničkih revizijskih dokaza

Klasifikacija kontrola prema načinu izvršavanja kontrole:

- ručne (posve ručne i ručne kontrole ovisno o IT)
- IT kontrole (automatizirane); aplikacijske kontrole i opće IT kontrole

Revizori testiraju dizajn i operativnu djelotvornost kontrola.

Ključne opće IT kontrole

- pristup programima i podacima
- promjena programa
- računalni poslovi.

3.

Jeste li znali?

Smjernice u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Nastavno na Smjernice u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ donesene 23. lipnja 2015., Odlukom ministra rada i mirovinskoga sustava 26. listopada 2015. i preostale Smjernice u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.: Izvršavanje i upravljanje ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava, Financijsko upravljanje Operativnim programom „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020“, Praćenje i vrednovanje, Revizija, Revizijski trag, Upravljanje rizicima, Informiranje i komunikacije, Nepravilnosti te Uspostava i unapređenje sustava.

Navedenom Odlukom, za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. izrađen je cjelovit dokument koji se donosi za sedmogodišnje financijsko razdoblje, a u cilju jednoobraznog postupanja tijela u Sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz Operativnog programa, a na temelju kojega se izrađuju i/ili nadopunjuju interne procedure svih relevantnih tijela (interni Priručnici o postupanju).

Uredba o izmjenama Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda

Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o izmjenama Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta“ (Narodne novine, br. 129/15).

Smjernice za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe

U rujnu 2015. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donijelo je Smjernice za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe.

Svrha Smjernica za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe je pružiti upute županijama vezano uz izradu županijskih razvojnih strategija u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 147/14), koji je stupio na snagu u siječnju 2015. Sukladno čl. 13. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske u Smjernicama je opisan proces izrade županijskih razvojnih strategija te su date upute za pripremu pojedinih dijelova županijskih razvojnih strategija.

Dodatne informacije sadržane su u Dodacima (uključujući predloške i obrasce) koji izrađivaču mogu olakšati izradu županijskih razvojnih strategija. Kao polazište

za izradu Smjernica korišten je Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (Narodne novine, br. 53/10) koji je prestao važiti stupanjem na snagu novog Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, a kojeg zamjenjuju ove Smjernice.

Županijska razvojna strategija je temeljni strateški planski dokument jedinice područne (regionalne) samouprave u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za područje županije u svrhu jačanja njenih razvojnih potencijala, s posebnim naglaskom na ulogu velikih gradova i gradova sjedišta županija u poticanju razvoja te na razvoj slabije razvijenih područja.

Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje

U rujnu 2015. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donijelo je Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje.

Svrha Smjernica za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje je pružiti detaljne upute urbanim područjima vezano uz izradu Strategije razvoja urbanog područja, u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

Sukladno čl. 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, u Smjernicama je opisan proces izrade Strategije razvoja urbanih područja te su dane upute za pripremu pojedinih njenih dijelova. Dodatne informacije sadržane su u Dodacima koji izrađivaču mogu olakšati izradu Strategije razvoja urbanih područja.

Urbana područja imaju presudnu ulogu kao pružatelji usluga i pokretači razvoja za okolna područja (gradove manjih dimenzija i ruralna područja). Istovremeno, zbog velike koncentracije društveno-gospodarskih aktivnosti, to su područja u

kojima se koncentriraju problemi poput nezaposlenosti, socijalne isključenosti i siromaštva te velike potrošnje energije. Zato je potrebno uz osnaživanje urbanih područja kao pokretača rasta i razvoja, iskoristiti i njihov potencijal te se koncentrirati na rješavanje socijalnih pitanja, smanjenje potrošnje energije i ispušnih plinova te prelazak na ugljično-neutralno gospodarstvo.

Urbano područje obuhvaća urbane aglomeracije i veća, odnosno manja urbana područja utvrđena Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske za koja se izrađuju strategije urbanog razvoja. Urbana područja ustrojavaju se kao urbane aglomeracije, veća urbana područja i manja urbana područja.

Navedena smjernice dostupne su na stranicama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije / Dokumenti.

Objavljen je novi Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja

U skladu s odredbama čl. 44. novog Zakona o računovodstvu objavljen je novi Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, br. 96/15). Novi Pravilnik primjenjuje se za godišnje financijske izvještaje za izvještajna razdoblja koja počinju 1. siječnja 2016. godine.

4.

Najavljujemo

- ♦ Nova Uputa o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (ožujak 2016.)

5.

Završne napomene

Svoje radove, prijedloge ili komentare na Bilten možete poslati na adresu elektroničke pošte

zeljka.tufegdzc@mfin.hr.

KLASA: 131-01/15-01/24

URBROJ: 513-08-03-15-8

Zagreb, 31. prosinca 2015.